

Flere marsvin som familieprojekt

Folk er villige til at bruge flere penge på deres marsvin, og klientellet er ved at skifte karakter. Det vurderer seniordyrlæge Mette Lybek Rueløkke, som er aktuell med en ny fagbog om marsvin.

AF VIDENSKABSJOURNALIST OG REDAKTØR
TINE KORTENBACH, TIKO MEDIA

"I de senere år har vi oplevet, at kaniner er steget i status, men nu er marsvinene ved at følge efter. Der er flere og flere, der går op i deres marsvin med liv og sjæl."

Det vurderer Mette Lybek Rueløkke, seniordyrlæge på den del af Københavns Universitet, der tidligere hed Landbohøjskolen. Hendes område er de såkaldte exotics, dvs. små pattedyr, fugle og krybdyr. Hun lægger dog ikke skjul på, at det er de små pattedyr, især kaniner og marsvin, der ligger hendes hjerte nærmest. Internationalt bliver hun regnet som en af Europas absolut førende inden for marsvin.

Det blev endnu en gang understreget december 2017, hvor hun sammen med en fransk kollega stod for de faglige indlæg på den første internationale veterinær-konference, udelukkende om marsvin, afholdt i Warszawa. Den varede 4 dage og havde deltagelse af 250 dyrlæger fra hele Europa og en enkelt fra USA.

"Det er efterhånden et område, der har stor fokus. Samtidig har klientellet med marsvin skiftet karakter," forklarer Mette Lybek Rueløkke og uddyber:

"Nu er der langt flere engagerede voksne, som godt vil ofre penge på det.

Dengang det var lille Sofie, der kom med sit marsvin, som hun havde fået af sine forældre, var pungen ikke så åben, som den er nu. I dag er marsvin i højere grad et familieprojekt. Der er også flere marsvin med ejere, der er voksne eller unge mennesker."

Ufortjent ry for at være kedelige

Mette Lybek Rueløkke understreger, at marsvin er så sociale, at de aldrig bør holdes alene. Frarøves de artsfællers selskab, mister de en stor del af deres livskvalitet og fascinerende adfærd. Derfor har marsvin ufortjent fået ry for at være kedelige dyr. Ved at anskaffe sig et par eller en flok, har man heller aldrig dårlig samvittighed ved at være væk fra dem i mange timer dagligt. Til gengæld optager marsvinene villigt deres ejer(e) som flokmedlemmer.

Hun har selv været fascineret af de små gnavere, siden hun fik sit første marsvin som 8-årig. En overgang havde hun rigtig mange og var opdrætter af marsvin til udstilling. Hun var med til at stifte Dansk Marsvineklub og var foreningens første formand 1984-2000. I dag har hun ikke selv marsvin, men hun er fortsat en eftertragtet dommer på den internationale scene. Hun er f.eks. inviteret til at bedømme Best In Show ved Europas mest prestigøse marsvin-udstilling, der foregår i England til januar. Det er marsvinenes pendant til den berømte hundeudstilling Crufts.

Som barn og ung har Mette Lybek Rueløkke selv lavet mange af de fejl, man kan lave med marsvin. På et tidspunkt satte hun Snuppi, hendes elskede han-marsvin, sammen med en 2-3 årig hun, som jo passende kunne være hans kone. Men det gik ikke så godt, og der kom aldrig levende unger ud af det. Først senere fandt Mette ud af, at hunerne ikke må være for gamle, når de bliver drægtige første gang. Bækkenet

mister evnen til at udvide sig, og ungerne kan blive kvalt i fødslen. Alt det vidste Mette jo ikke noget om på det tidspunkt.

Senere fik Snuppi en ny kone, og så kom der unger, bl.a. Janus, som hun solgte. Efterfølgende viste det sig, at han i virkeligheden var en Jannie, og så var lille Jannie endda ganske frugtsommelig. Mette havde tilsyneladende heller ikke vidst alt for meget om kønsbestemmelse og alder for kønsmodenhed. Efterfølgende har hun tit tænkt på, at det ville have været godt, hvis hun dengang havde haft mulighed for at lære om alt det i en god bog.

Fagbog baseret på evidens

"Jeg har længe haft lyst til at skrive en bog om marsvin. Der har nemlig ikke været noget ordentligt litteratur for den ansvarlige marvineejere. Så det var et voldsomt lykketræf, da Forlaget TiKo Media henvendte sig til mig med en opfordring om at skrive en fagbog om marsvin."

Målgruppen for den nye bog med titlen "Mine marsvin" er alle, der interesserer sig for marsvin. Det unikke ved bogen er, at den er skrevet af en dyrlæge med mange års erfaring, og på den måde er den også evidensbaseret. Desuden har den en del unikke illustrationer, f.eks. af kønsbestemmelse, hunmarsvin i brunst og udviklingen af bækkenet på en drægtig hun.

Fokus har været, at det skulle være en moderne og lækker bog med en masse flotte billeder, der viser marsvin i naturlige situationer samt relationerne mellem marsvin og ejer.

"Det er en bog, der vil række ud over landets grænser," konstaterer Mette Lybek Rueløkke. "Hverken på det skandinaviske marked eller det engelsksprogede marked er der så seriøs en bog, som er skrevet til voksne og som sam-

tidig er skrevet ud fra et videnskabeligt synspunkt."

Godt supplement til dyrlæger

Det er begrænset, hvad de studerende kan nå at lære om marsvin på dyrlægestudiet, så bogen vil være et godt supplement med basisviden om marsvin. Mette Lybek Rueløkke giver en række eksempler på, hvad dyrlæger kan bruge bogen til:

"Hvad sker der, hvis jeg kastrerer en han? Ændrer han så karakter? Hjælper det at kastrere to hanner, som skal gå sammen? Ville de så bedre kunne leve i fred og fordragelighed? Svaret er, at kaniner som hunde og katte mister deres kønsdrift ved kastration. Det gør marsvin ikke. Til gengæld kan to intakte hanner sagtens leve sammen som fine venner, hvis de introduceres til hinanden på den rigtige måde."

"Mange er heller ikke klar over, at marsvin føder meget store unger i forhold til deres vægt. Det kan sammenlignes med en menneske-mor, der skal føde firlinger på 10 kg hver! For at

kunne føde så store unger skal hendes bækken udvide sig meget. Bliver hun for gammel inden det første kuld, kan bækkenet miste evnen til udvidelse, og det kan få alvorlige følger. En god alder for første parring er fem-otte måneder."

"Ligesom f.eks. ved hunde betyder det rigtig meget, at dyrlægen ved lidt om de forskellige racer og pelsfarver ved marsvin. Hvis dyrlægen kan sige: Nå, her har vi jo en lille Teddy, eller her har vi jo en agouti, så er det med til at overbevise ejerne om, at dyrlægen virkelig er kompetent."

"Hele kapitlet om fodring er også interessant for dyrlæger, fordi der er rigtig mange ejere, som fejlfodrer deres marsvin og har misforstået det ene og det andet. Jeg synes, at det ville være naturligt for dyrlæger at hjælpe klienterne ved at henvise til bogen eller sælge den til klienter, som er nye med marsvin."

"Håbet med denne bog er, at folk bliver godt oplyst. At de får noget, de kan relatere sig til. Noget, de kan bruge til at give deres marsvin et godt liv og dem selv en masse hyggelige oplevelser," slutter Mette Lybek Rueløkke.

*Dyrlæge Mette Lybek Rueløkke er en af Europas førende eksperter inden for marsvin og andre gravere.
(Foto: Tine Kortenbach)*

Smertestillende lægemiddel til marsvin

Metacam® (meloxicam) 0,5 mg/ml oral suspension er nu også godkendt til marsvin. Indikationen er behandling af milde til moderate smerter ved bløddelskirurgi, såsom ved kastration.

Marsvins stigende popularitet som kæledyr gør dem også til stadig hyppigere gæster i konsultationen, og kirurgiske indgreb på marsvin hører ikke længere til sjældenhederne. Dog har smertebehandling af marsvin været lavere prioriteret end hos både hunde og katte, hvilket til dels beror på deres subtile og svært genkendelige tegn på smerte (jvf. Ellen, Flecknell, Leach, 2016). Med godkendelsen af Metacam til marsvin sætter Boehringer Ingelheim fokus på, at også marsvin har brug for adækvat smertebehandling både før, under og efter kirurgi.

– Jeg er rigtig glad for, at vi nu også kan tilbyde smertestillende behand-

ling til marsvin. Den nye godkendelse sikrer, at man på et solidt, videnskabeligt fundament kan smertebehandle marsvin perioperativt. Selvom marsvin er ekstremt subtile i deres smerteytringer, betyder det jo ikke, at de ikke har ondt. Så denne godkendelse har først og fremmest en dyrevelfærdsmæssig betydning, men den giver også dyrlægen mulighed for at yde en god service overfor klienterne, når man kan sende smertestillende lægemiddel med hjem efter for eksempel kastration, siger Helle Lynge Matzen, dyrlæge & teknisk chef hos Boehringer Ingelheim.

(Kilde: Boehringer Ingelheim Danmark)

Marsvin er populære kæledyr, der nu bedre kan smertebehandles.

